

SLOVENSKI NAROD

Izbija vsak dan popoldne izvenredne in praznične. — Inerati do 30 peti vrst & Dm 2, do 100 vrst & Dm 2.50, od 100 do 300 vrst & Dm 3, večji inerati peti vrst & Dm 4.— Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dm 12.—, za inozemstvo Dm 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREJENSTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon: 31-32, 31-33, 31-34, 31-35 in 31-36

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Koroška ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slovniški trg št. 5 — Poštna številka v Ljubljani št. 10.351.

Sovjetska Rusija za mir na Balkanu

Po informacijah iz Budimpešte je bil med Rimom in Moskvo dosežen načelen sporazum za ohranitev miru na Balkanu — Moskovska »Izvestija« o potrebi odstranitve vojne nevarnosti v Sredozemlju

Budimpešta, 17. maja (Exchange Telegraph) Madžarski listi objavljajo v senzacionalni obliki vesti iz Rima, po katerih je bil med Italijo in sovjetsko Rusijo dosežen načelen sporazum glede ohranitve miru na jugovzhodu Evrope. Listi javljajo, da ta sporazum še ni definitivno, toda mislijo, da bo te dni objavljen. Prav tako poudarjajo, da ta sporazum ni naperjen proti nobeni državi, zainteresirani v tem delu Evrope, temveč da ima izključno nalogo preprečiti razširjenje vojne.

Hkrati madžarski listi objavljajo izjavo neke merodajne osebe v Moskvi, na podlagi katere sovjetska Rusija nima namena intervenirati v jugovzhodni Evropi pod pogojem, ako tega ne stori nobena druga država, pa naj si bo to kjerkoli. Vsako tako intervencijo v južnovzhodni Evropi bi v Moskvi smatrali kot izzivanje, kar bi povzročilo neodložljivo reakcijo.

Napoved objavljajo listi tudi izvleček iz članka moskovskih »Izvestij«, v katerih se prvič po pričetku sovražnosti govori o potrebi, da se vojna odstrani iz južnovzhodne Evrope in v Sredozemskem morju, kajti v sedanjih okoliščinah se to področje vsak trenutek lahko spremeni v bojišče.

Stališče Moskve

V Berlinu poudarjajo, da Nemčija nikoli ni želela razširiti vojne na južnovzhodno Evropo — Turčija sodba o sovjetskih odnosih do balkanskih držav

Berlin, 17. maja. p. Tu se uporno širi govorila, da je sovjetska vlada sporočila v Moskvi akreditiranim diplomatskim predstavnikom Nemčije, Italije, Francije in Anglije, da bi smatrala vsako oboroženo akcijo, ki bi jo katerakoli izmed teh držav podzvela na Balkanu, za sovražnost proti sovjetski Rusiji.

V uradnih nemških krogih izjavljajo, da jim službeno o tem ni še nič znanega. Razen tega poudarjajo, da je Nemčija prav tako mnogo na tem, da se ohrani mir na Balkanu. Nemčija tudi ni nikdar želela, da bi se vojna razširila na jugovzhod Evrope. V berlinskih sovjetskih krogih slegajo prej izjavljajo, da je Moskva odločna na splošno vsake vojaške akcije proti ka-

terikoli balkanski državi.

Carigrad, 17. maja. p. Svojnici »Tan« v daljšem članku naglašajo, da Moskva nikakor ne želi, da bi se kršil mir na Balkanu. Odnosaji, ki jih ima z Madžarsko in Rumunijo, novi stiki z Jugoslavijo, prijateljstvo z Bolgarijo in prizadevanje, da ostanejo odnosaji z Italijo neskaljeni, to najbolj dokazuje.

Črna morje je problem varnosti Rusije na jugu in ne bo dovolila nobeni drugi velisili, da bi intervenirala na črnem morju. Zato je za Rusijo važno vprašanje prehoda zavezniških vojnih ladij skozi Dardanele ali prodor Nemčije preko Črnega morja v Rumunijo. Ni pa nevarnosti, da bi Turčija otvorila Dardanele.

Države Balkanske zveze

za ohranitev miru — Istočasno pa so pripravljene z vso odločnostjo braniti svojo neodvisnost

Bukarešta, 17. maja. e. V rumunski politični javnosti vlada precejšnja zaskrbljenost zaradi nadaljnjega razvoja mednarodnega položaja v zvezi z zadržanjem Italije do zaveznikov. V nekaterih tujih diplomatskih krogih smatrajo, da bo moral razplet položaja na Sredozemskem morju nastopiti v najkrajšem času, dokler

se ne konča velika bitka, ki se razvija med Nemčijo in zavezniškimi silami na Nizozemskem in v Belgiji.

S tem v zvezi obstoji bojazen, da bi imel vstop Italije resne posledice za razvoj položaja na jugovzhodu Evrope, ker so vse balkanske in podunavske države smatrale Italijo za najpomembnejšo opo-

ro varnosti v tem delu Evrope. Glede stališča Rumunije merodajni krogi poudarjajo, da Rumunija popolnoma mirno pričakuje razvoja dogodkov, ker se zaveda resnosti položaja in je pripravljena za vsak primer.

Rumunija, pravijo tu, kakor tudi Jugoslavija in ostale članice Balkanske zveze žele iz vsega srca ohraniti mir in neodvisnost, toda če bo primorana braniti svoje meje, jih bo zmalu braniti z vsemi silami, ne glede na to, kdo bo napadalec.

Ukinjeni vojaški dopusti v Rumuniji

Bukarešta, 17. maja. s. (Reuter) Ministrski predsednik Tatarescu je podal sinoti rumunskemu ministrskemu svetu poročilo o mednarodnem položaju. Naglasil je, da vodi Rumunija slejkorep politiko nevtralnosti, spremlja pa pozorno razvoj dogodkov. Dalje je Tatarescu informiral ministrski svet o novih ukrepih za strožjo kontrolo tujcev v državi.

Vojaške oblasti so ukinile vse dopuste v rumunski vojski.

Rumunska vlada je imenovala za novega poslanika v Ankarli dosedanjega poslanika v Berlinu Crutesca.

Položaj v Sredozemlju

Italijanski odgovor na Rooseveltovo poslanico še ni znan — Sovjetski vojaški strokovnjak o morebitni italijanski akciji

Berlin, 17. maja. p. Iz dobro obveščenih krogov se izve, da je Roosevelt v svoji poslanici Mussoliniju sporočil, da bodo Zedinjene države takoj prekinile vse gospodarske stike z Italijo, če bi vstopila v vojno. Pogoji za ohranitev odnosov z Zedinjenimi državami je, da ostane Italija izven vojne.

V berlinskih krogih smatrajo, da je tudi tokrat Roosevelt prevzel vlogo posredovalca med Italijo in Anglijo, ker je v svoji poslanici stavil tudi angleške predloge, ki se tičejo olajšanja položaja Italije na Sredozemskem morju.

V odločilnih nemških krogih zagotavljajo, da Nemčiji v tej vojni ni potrebna vojaška pomoč Italije, toda končna odločitev je pri Mussoliniju samem. Poleg tega naglašajo, da sta Italija in Nemčija popolnoma soglasni ne samo glede stališča v sedanji vojni, temveč tudi v pogledu nove ureditve Evrope, ki se mora izvesti po končani zmagi.

Moskva, 17. maja. e. Vojaški strokovnjak »Pravde« objavlja svoja opazovanja glede možnosti vojne akcije Italije na Sredozemskem morju. Pisec članka smatra, da bi se akcije italijanske oborožene sile gibale v naslednjem okviru:

1. Italijansko podmorniško brodogradništvo bi si prizadevalo, da že prvi dan operacij preseka zveze med vzhodnim in zapadnim

Grški obmejni ukrepi

Atene, 17. maja. e. (Exchange Telegraph) Veliko premikanje grških čet se vrši v smeri južnih meja. Vsi ti ukrepi so pod neposrednim vodstvom državnega tajnika Kabanasa. V Atenah se ne govori o mobilizaciji, v odločilnih krogih pa izjavljajo, da se je položaj v Sredozemskem morju v zadnjem času tako poslabšal, da je Grčija primorana podvzeti varnostne ukrepe za vsako eventualnost. Življenje v Grčiji poteka normalno, kajti vojaške oblasti niso izdale drugih ukrepov, ki bi ovirale potek normalnega življenja.

Ameriški državljani zapuščajo Bolgarijo

Sofija, 17. maja. e. Tukajšnji ameriški poslanik je včeraj naročil vsem ameriškim državljanom v Bolgariji, da v najkrajšem roku zapustijo državo. Po tej naredbi bodo ameriški državljani najprej odpotovali v Italijo, kjer bodo vkrcani za Ameriko. Z orient-expressom so včeraj odpotovali soproge in otroci članov ameriškega poslanstva, dočim so ostali ameriški državljani še ostali, ker so večinoma zaposleni v Bolgariji kot profesorji ameriškega kolegija v Sofiji.

delom Sredozemskega morja in na ta način prisilili zavezniške, da umaknejo svoje vojske ladije v zaprt luke.

2. Italijanske letalske eskadre bi hkrati izvršile napad na ladije zveznikov, zadržane v lukah.

3. Ko bi bile na ta način zavezniške vojske razbite na dva dela, bi se pričele letalske in suhozemske operacije proti Egiptu.

4. Po zaključku teh operacij bi italijanske letalske in suhozemske sile pričele napad preko Palestine na petrolejska področja v Mosul.

Zavezniška mornarica se je vrnila v Aleksandrijo

Kairo, 17. maja. s. (Reuter) Angleško-francosko vojno brodogradništvo, ki je bilo 24 ur na manevrih, se je zopet vrnilo pred Aleksandrijo.

Egiptska vlada je obljavila, da letos ne bo kakor običajno prenesla svoje letne rezidence iz Kaira v Aleksandrijo.

Nove avstralske čete v Egiptu

London, 17. maja. s. (Reuter) Vojno ministrstvo je davi ob 7. javilo, da je dopel davi v Egipt drugi kontingent avstralske ekspedicijske vojske in pričel z izkrcavanjem v raznih egiptskih lukah. Avstralske čete so pod poveljstvom generala Makya in bodo poslale v Palestino. Razpoloženje vojakov je odlično.

Minister za domovino je poslal novodostim avstralskim četam v imenu angleške vlade posebno pozdravno poslanico.

Demonstracije v Italiji

Milan, 17. maja. e. (Exchange Telegraph) Svoči so v Milanu spet nastale demonstracije, katerih so se prvič udeležili tudi uniformirani fašisti, dočim so doslej demonstracije organizirali večinoma samo dijaki. Demonstranti so organizirali velik sprevod, ter krenili po ulicah z italijanskimi in nemškimi zastavami, vzklikajoč proti Franciji in Angliji. Včeraj je bilo po vseh milanskih hišah nalepljenih na tisoče protiangelskih letakov. Psihoza je včeraj doseгла vrhunec bojevitosti.

Rim, 17. maja. AA. (Stefani). V toku včerajšnjega dneva je imela mladina v vseh italijanskih mestih zborovanja, na katerih je protestirala proti angleški pomorski kontroli. Mussolini je dobil iz vseh krajev države brzojavke, da se mu mladina stavlja na razpolago.

London, 17. maja. s. (Reuter) Angleške zavarovalnice so ponovno znatno povišale premije za vojno zavarovanje za ves promet v Sredzemlju.

»Čas je z nami!«

London, 17. maja. AA. (Reuter) Belgijski prometni minister Delfos je govoril po radiu izjavil: Naša kreпка obramba ba je pristihla Nemce, da ostanejo na svojih tleh in tako zaustavijo njihovo nadaljnje prodiranje. Nepristnost nam prihajajo na pomoč nove britanske in francoske čete. Današnji osvajač bo jutri premaganec. Čas je z nami!

Na koncu svoje izjave je Delfos dejal, da so belgijske čete prizadevale na umiku Nemcem hude izgube.

„Časi, v katerih živimo, so resni. Neogibne so zahteve varnosti države, kar je daleč nad zahtevami in potrebami poedincev. Prepričan sem, da ni potrebno o tem prepričevati državljane Jugoslavije.“

Prav tako sem prepričan, da ni potrebno poudarjati, kaj je naša dolžnost v teh dneh, ker je tu sijajna in slavna tradicija, kako znanj sinovi te države služiti domovini.

Jugoslavija je lahko ponosna na visoko zavest svojih državljanov.“

Vojni minister general Nedić

Jugoslovenski tisk o odnosih z Rusijo

»Slovenska misao«

piše pod naslovom »O priliki obnove odnosov z Rusijo« naslednje:

Za obrambo naše neodvisnosti pomeni — več nego material, ki ga nam more dati Rusija — sprememba duha, ki ga je povzročila obnova odnosov z Rusijo. Kljub temu da je organizacija sovjetska, ima Rusija svoj karakter in svoje stalne interese, ki so trenutno lahko zanemarljeni, toda v dneh krize lahko jasno privo na dan. Ruski temeljni interes je, da ne dopusti v Podunavju in na Balkanu zadržanja nobeni vojaško močni, osvetovalni državi. Svoboda manjših in srednjih držav od Baltika do Jadrana štiti Rusijo pred zapadnim imperializmom in varuje njen mir. Ako pa bo Rusija s svoje strani pomagala pri neodvisnosti in svobodi opredelivlj Poljske, Češke, Madžarske, Rumunije, Bolgarije in Jugoslavije, bo storila največjo uslugo Evropi in bo vršila svojo veliko misijo, ki odgovarja slovanskemu značaju njenega naroda.

Novosadski »Dan«

priljubljen je citirani članek Adama Pribičevića, v katerem pravi:

Naš svet pozablja, da danes ni Rusije, kakor ni Srbije, da obstoja Sovjetska unija in Jugoslavija, ki ne moreta voditi ruske oziroma srbske politike. Kar je realno, to je državni in nacionalni interes. Zato moramo iti s Sovjetsko unijo in z vsako državo, ki nima namena, da bi v Balkanu in nas podvrkla svoji politični in gospodarski hegemoniji. Z enako rezervo je treba gledati na možne gospodarske posledice trgovinskih odnosov s sovjetsko Rusijo.

»O b z o r e«

se bavi v daljšem članku z izvajanja A. Pribičevića in pravi:

V sodobni tragediji Evrope je bila zla usoda slovanstva, ker ni narodne Rusije, ker v tej veliki državi gospodarijo danes neslovani, ljudje brez nacionalnega čustva, toda to je dejstvo in z njim je treba računati. Ni treba torej pričakovati, da bo ponujena slovanska desnica v težkih trenutkih odttam, odkoder v sedanjih časih ne more biti ponujena. Vse, kar bi se moglo pričakovati, je to, da se v danem času na podano vprašanje začasno približajo zunanje politični interesi naši in Moskve. Pri tem pa je treba strogo ločiti zunanjo politiko od notranje.

V tem smislu je treba torej spremljati razvoj odnosov s SSSR in se vedno zavedati, da sovjetski sistem izključuje razen zunanje politične vsako drugo obliko sodelovanja z državami, ki imajo demokratsko organizacijo. Posebno nevarno bi bilo, ako bi del širokih narodnih slojev v nepoznanju ozadja sovjetske zunanje politike in stvarnosti današnjega položaja veroval, da se pri današnjih moskovskih gospodarih more najti zaščita in pomoč samo zato, ker smo slovanska država.

»Trgovinski glasnik«

piše: Z gotovih strani se izraža bojazen, da bi odnosi s sovjetsko Rusijo mogli vplivati na naše notranje politične in socialne spremembe. Ta mnenja so neupravičena in večinoma plod neznanja realnih dejstev, ki v vsakem narodu in v vsaki družbi vplivajo na spremembo.

List dokazuje, da v Jugoslaviji ne more priti do sovjetskega reda, ker ni za to objektivnih pogojev, ter pravi: Kolikor se pri nas more govoriti o nevarnosti, jo je treba prejši iskati v draženju mladih in borbeneh nacionalistov in v upravnih pogreškah. Do prave nevarnosti bi moglo priti le, ako se ne bi razumela resnica, da se po dosedanjem načinu ne more več nadaljevati. Pri nas bi bilo treba narodu vrniti svobodo, uvesti boljše administracijo, popraviti gospodarske in politične pogreške, pa nam ne domača niti tuja propaganda, kolikor bi je bilo, ne more škodovati.

»Naša trgovinska pogajanja s Turčijo«

Ankara, 17. maja. s. (Reuter). Prihodnji teden se prične med jugoslovnsko in turško vlado pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Turčijo.

Globok vtis Rooseveltovega govora

„Najdaljnosežnejši govor, kar jih je slišal kongres od trenutka, ko je predsednik Wilson sporočil vojno napoved Nemčiji“

New York, 17. maja. s. (Reuter) V Zedinjenih državah je napravil včerajšnji Rooseveltov govor pred kongresom izredno globok vtis. Prevladalo mnenje, da je to najdaljnosežnejši govor, kar jih je slišal kongres od trenutka dalje, ko je predsednik Wilson sporočil vojno napoved Nemčiji. Posebno je vzbudil pozornost poudarek, da tudi Zedinjenim državam lahko sedaj preti nevarnost ter da Atlantski in Tihi ocean nista več varni barieri, ki bi lahko ščitili Ameriko.

Poziv predsednika Roosevelta za pospešitev letalske proizvodnje je naletel v ameriških industrijskih krogih na zelo dober odmev. Generalni ravnatelj letalskih tvornic Douglas je dejal, da bo podjetje nudilo Rooseveltu polno pomoč pri njegovem načrtu. Po mnenju generalnega ravnatelja Zedinjene države lahko dosežejo izvodnjo 50.000 letal letno, ki jo Roosevelt želi. Prihodnji teden se se sestane Ameriško letalsko združenje, da podvzame potrebne ukrepe za izvedbo Rooseveltovega načrta.

Mnogi ameriški listi pozdravljajo izjavo predsednika Roosevelta, da novi načrt za pospešitev letalske proizvodnje ne bo prizadel letalskih dobav iz Zedinjenih držav v inozemstvo. Predsednik sam je dejal v svojem govoru, da bi taka omejitve dobav pomenila zelo kratkovidno politiko za Zedinjene države same.

»Boston Herald« naglašja v tej zvezi, da bo ameriški narod posebno vesel te Roo-

seveltove izjave, ker so ameriške simpatije na strani Anglije in Francije.

New York, 17. maja. e. (United Press) »New Yerald Tribune« piše v uvodniku: Zelo je verjetno, da Zedinjene države napovedo vojno Nemčiji. Pustite nas, da pomagamo braniti to, kar edaj zavezniški države z velikimi žrtvami. To bo tudi na obe vojujoče se strani napravilo ogromen moralni vtis, in morda tudi na Italijo.

„Kakor strela z jasnega neba“

Washington, 17. maja. e. Govor predsednika Roosevelta je izzval ogromno senzacijo v vseh mestih Zedinjenih držav. Povsod so izšle posebne izdaje z Rooseveltovim govorom v celoti. Splošno prepričanje je, da je Roosevelt s tem govorom pripravil ameriški narod za vstop v vojno, ki postaja vsak dan bolj verjetna.

Prav posebno opozarjajo listi na tisti pasus Rooseveltovega govora, v katerem pravi, da je 21 ameriških republik odločenih, da se upre vsakemu republiku kontrole in nadoblasti nad neameriški narodi. V merodajnih političnih krogih smatrajo to kot najboljši znak, da gre za radikalen preokret v sedanji politiki Zedinjenih držav. Kot drug znak za pripravljenost Zedinjenih držav, da sredo v tej smeri, se smatra tudi poročilo Rooseveltu kongresu, da ne dela nikakih težav glede dobav zaveznikom. V dobro po-

učenihi krogih zatrjujejo, da bodo zavezniškim odobreni krediti in da bodo v gotovih okoliščinah Zedinjene države celo dovolile ameriškim ladjam, da bodo vršile svoje dobave zaveznikom. Napoved je bilo sklenjeno, da se zaveznikom pošljejo plovili in protovojniški oddelki, ki bodo odpremljeni na kanadsko ozemlje in se bodo nestružno udeležili vojne na zavezniški strani. Iz Zedinjenih držav je odpoštovalo v Kanado že več tisoč milicov. V Washingtonu pravijo, da je senzacionalni Rooseveltov govor deloval kakor strela z jasnega neba. Zatrjujejo, da je bil ta govor izrečen kot posledica odgovora, ki so ga Zedinjene države dobile od Italije in ki ga ne smatrajo za zadovoljivega. Doznavajo, da je Roosevelt poslal poročilo tudi grofu Ciano in da tudi odgovor italijanskega zunanjeja ministra ni zadovoljil washingtonske vlade.

Odmev v Angliji

London, 17. maja. s. (Reuter) Današnji angleški listi pozdravljajo včerajšnji govor predsednika Roosevelta. »Daily Telegraph« pravi, da je Roosevelt zajel položaj z realistično politiko. Roosevelt po mnenju lista priznava, da sedanja vojna ni več samo evropska vojna, temveč vojna, ki tesno prizadeva tudi ameriške interese. List naglašja, da je Roosevelt jasno, da sedaj samo še angleški in francoski imperij preprečujeta Nemčiji nadvlado nad svetom.

Odločilna bitka na zgodovinskem bojišču

Zavezniško tradicionalno junaštvo se meri z ogromno silo vojne Nemčije — Nobene bistvene soremembe v položaju obeh vojsk

London, 17. maja s. (Reuter) Celoten vtis položaja na bojišču med nizozemsko mejo in Sedanom je, da so Nemci vrgli tu naenkrat v boj večji del svojih mehaniziranih enot in letal, s katerimi sploh razpolagajo. Nastala je premikalna vojna, v kateri leži težnja predvsem na udejstvovanju tankov in oklopnih oddelkov. Zdi se, da nemška vojska operira brez ozira na svoje žrtve. Francoski vojski krogi sicer priznajo, da so Nemci dosegli uspehe, toda za ceno ogromnih izgub vojaštva in vojne materiala. V Londonu prevladuje vtis, da nemška vojska ne bo mogla več ponoviti napada v takem obsegu, če se le zavezniki posreči, da dosežeta napad zadreže. Zavezniški vojski krogi položaja nikakor ne podcenjujejo. Ustavitev nemškega napada bo vsekakor zahtevala ogromnih žrtev na strani zaveznikov. Toda v zavezniških krogih naglašajo, da imata Anglija in Francija na razpolago dovolj sil, da povrne udarec za udarec.

Današnja poročila kažejo, da ni bilo večerja na fronti nobenih večjih bojev, pač pa posamezne zelo ostre borbe. Bistvena sprememba v položaju obeh vojsk ni nastopila. Zastopnik francoskega vojnega ministra je sicer izjavil, da je nastopila na fronti faza pregrupiranja.

Na odseku med Namurom in Sedanom se je Nemcem na več točkah posrečilo prekoriti Meuso. Nemška vojska prodira od teh prehodov preko Meuse v Francijo z oklopnimi kolonami, ki se razširjajo v obliki žarkov. Toda zavezniške čete, ki so bile tu v bojih se vse zopet ponovno formirajo in neprestano jim prihajajo na pomoč nova ojačenja. Pri Sedanu francoska vojska drži položaje, ki jih je včeraj zavzela in nemško napredovanje je bilo ustavljeno.

Na severu se bitka pri Louvainu nadaljuje, kakor pravi angleško uradno poročilo, ki je bilo ponoči izdano. Angleška vojska je morala podzviti proti Nemcem včeraj tri močne protinapade, preden se ji je posrečilo potisniti Nemce iz Louvaina, ki so ga bili prej že zavzeli. Nemška vojska je nudila zelo trdovraten odpor. Umakniti se je morala končno zato, ker so angleške čete ceste vzhodno od Louvaina tako močno minirale, da je bil Nemcem ogrožen dovoz municije. Angleške čete pri Louvainu so nato včeraj začele kopati jarko in se zakopavati. Sicer je bil položaj pri Louvainu včeraj primeroma mirnejši nego prejšnje dni. V glavnem se je udeleževalo na obeh straneh topništvo.

Prav tako se bijejo močni boji vzhodno črte Charleroy-Mezieres in v področju Sedan. Na vseh teh frontah ni večjih trdnjav in utrbenih linij. Pod sedanjimi pogoji ni pričakovati, da bi se bitka spremenila v pozicijsko odnosno rovovsko vojno. Vsi spopadi so v znamenju stalnega pokreta. Izgube moštva in materiala so ogromne in jih ni mogoče oceniti. Zavezniški vojni strokovnjaki sodijo, da bo v primeru, če bi bitka trajala v tem tempu in srditosti še kakih 10 dni, prišlo do najhujših rezultatov in da bo nemška moč zlomljena. Ta fronta je lahko odločilnega pomena ne samo za izid spopada na tem odseku, temveč tudi za celotno borbo v Vogezi, je pa bilo do močnega topniškega ognja.

Nemci so včeraj popoldne zopet napadli s topniškim ognjem Maginotovo linijo. Zavezniške čete so odgovorile z vsemi topovi in z vsemi močmi na odseku te linije. Zatrjujejo, da je bilo včeraj na nemško ozemlje in na nemške pozicije v popoldanski bitki izstreljenih nad 10.000 granat.

Berlin, 17. maja. e. (Havas) Da je ne pričakovano izostalo poročilo nemškega vrhovnega poveljstva v četrtek zvečer, kaže na to, da je silna nemška ofenziva preko Belgije in Nizozemske začela ustavljena, medtem ko se glavne moči Nemcev in zaveznikov bore na 350 km dolgi fronti. Nemški vojski krogi ne dajejo nobenih obvestil o včerajšnjih bojih. Pravijo samo: Bitka se je pričela šele razvijati.

Ukrepi proti padalcem v Angliji

London, 17. maja s. (Reuter) V teku 24 ur po pozivu, ki ga je naslovil vojni minister Eden na prebivalstvo za vstop v prostovoljske oddelke, ki naj pazi na sovražne padalce, se je v ta oddelek prijavilo v Angliji že četrtilijonsko prostovoljcev.

Notranje ministstvo je izdalo vsem lastnikom garaž in motornih vozil svarilo, da naj podvzamejo vse ukrepe, da se sovražni padalci v primeru pristanka v Angliji ne bi mogli poslužiti motornih vozil.

Nizozemska Indija in Japonska

Washington, 17. maja. AA. (Reuter) Japonski veleposlanik v Washingtonu Norinuki je izjavil predstavnikom tiska, da je japonska vlada zadovoljna s sedanjim stanjem v Nizozemski Vzhodni Indiji, kjer sta nizozemska vlada in glavni guverner zagotovila normalno funkcioniranje državne uprave. Ako nobena tuja sila ne bo poslala vojnih oddelkov v Nizozemsko Vzhodno Indijo, je dodal Norinuki, ste lahko prepričani, da tega tudi Japonska ne bo storila. Horinuki je dal omenjeno izjavo, ko je odhajal s sestanika, ki ga je imel z ameriškim zunanjim ministrom Cordellom Hullom.

Amerika bo zgradila 50.000 letal na leto

Washington, 17. maja. AA. (Havas) Na sedaj zbiranje za letalstvo so razpravljali o vprašanju znanega zvišanja proizvodnje letal v Zedinjenih državah. Zbornica je izdala sporočilo, v katerem pravi, da se predvideva letno zgraditev 50.000 letal, kakor je to izjavil Roosevelt. To zahteva ne samo zvišanja števila delovnih moči, temveč tudi razširitev letalskih tovarn in motorjev. Število letalskih tovarn bi se moralo potrojiti, število tovarnih motorjev pa podvojiti.

Meščanska garda proti padalcem v Franciji

Pariz, 17. maja. e. Po vsej državi organizirajo meščansko gardo iz vojnih neobveznikov. Te enice se bodo po vseh mestih borile proti padalcem, če bi se eventualno spustili na francosko ozemlje, dokler ne bodo prišle na pomoč določene vojaške enice. Straže, ki so čuvale posamezne objekte, so bile daleč oborožene samo s samokresli, sedaj pa so dobile tudi puške in motorje. V pariški okolici je poleg tega na razpolago mnogo tankov in avtomobilov, opremljenih s strojnimi čam.

Madžarski minister v Italiji

Budapešta, 17. maja. AA. (Stefani) V spremstvu višji uradnikov svojega ministristva je odpotoval snci v Italijo madžarski prosvetni minister Homan, ki bo prisostvoval otvoritvi beneške razstave, na kateri ima Madžarska svoj paviljon.

Italijanski nemško prijateljstvo

Berlin, 17. maja. AA. (DNB) Nemški tisk posveča prireditve članke novemu italijanskemu veleposlaniku v Berlinu Dinu Alfieri.

«Berliner Börsen Zeitung» naglašava važnost Alfierovega poslanstva ter pravi, da pošilja fašistična Italija v Nemčijo človeka, ki je bil vedno dober in prijateljski. Italija pošilja v Nemčijo človeka, ki je znan kot borec iz svetovne vojne in borec fašistične revolucije. Dino Alfieri predstavlja dinamičen fašističen ideal Italije.

«Deutsche Allgemeine Zeitung» pravi: Vemo, kaj pomeni v sedanjih časih italijansko prijateljstvo. Novi predstavnik fašistične Italije je ena najvidnejših osebnosti fašizma. Italijansko-nemško prijateljstvo je močno in uspešno na medsebojnem zaupanju in spoštovanju.

Ugoden razvoj borbe okoli Narvika

Stab norveškega vrhovnega poveljstva, 17. maja. AA. Nordtelegrambiro poroča, da se borba okoli Narvika razvija ugodno za Norvežane in zaveznike. Vse to tem je sprejelo ljudstvo povsod zelo ugodno.

Stockholm, 17. maja. AA. (Reuter) Norveška vlada je izdala ukaz, da se morajo vsi Norvežani v inozemstvu, stari 21 do 45 let, javiti pod zastavo. Istočasno se pozivajo tudi vsi Norvežani med 21. in 35. letom, naj z zasedenega ozemlja pridejo na nezasedeno severno Norveško ter se tam javijo pod zastavo.

Stockholm, 17. maja. AA. (Reuter) Na protest švedske vlade v Londonu ker je sedem angleških letal preletelo švedsko ozemlje v obmejni pokrajini pri Narviku se je angleški poslanik v Stockholmu podal v zunanje ministristvo ter izrazil švedski vladi obžalovanje angleške vlade. Istočasno je angleško zunanje ministristvo sporočilo švedskemu poslanstvu v Londonu, da se podvzeti ukrepi, da se ponovni incidenti ne bi ponovili. Kakor je znano, je bilo o priliki omenjenega leta vrženih na švedsko ozemlje več bomb.

Zavezniška letala nad Kelmorajnom

Köln, 17. maja. AA. (DNB) Kölnski listi poročajo, da so se v noči med 15. in 16. majem pojavila nad Kölnom sovražna letala in metala bombe. Neka bomba je padla v neposredni bližini neke hiše. Ena oseba je bila ubita, štiri pa ranjene. Večina bomb je padla izven mesta na odprto polje. Protiletalske baterije so pogrnale sovražna letala v beg.

Ameriški protest

Montevideo, 17. maja. e. (Reuter) Urugvajska vlada je stavila ameriškim republikam predlog, da napravijo skupen protest zaradi nemške invazije na Belgijo, Nizozemsko in Luksemburg. Dosedaj je sprejelo ta predlog 14 ameriških držav, med njimi tudi Zedinjene države.

Iz notranje politike

Do zadnje kaplje krvi

Na zborovanju v Topolju je minister dr. Torbar izjavil med drugim: Namen narodnega sporazuma je zavarovanje naše države na zunanji in na notranji, da bo lahko vsakdo užival svojo popolno osebno svobodo. V sedanjem krvavem evropskem plesu so padle v nesrečo že mnoge države. Ako želimo ohraniti svojo državo, moramo biti pametni, organizirani in obdržati popolnoma nevtralnost naše države.

Hrvatski narod se bo skupno s srbskim in slovenskim narodom znal boriti do zadnje kaplje krvi, da varuje svojo državo. Ta vsa skupna zavest našega naroda in vera v pravico bosta pripeljali našo državo iz svetovnega klanja takšno, kakršno mi vsi želimo.

Nujnost državnega edinstva

List vseučiliškega profesorja dr. M. Hleca, srbskega strokovnjaka za sporazum, »Naprave« (Beograd) piše pod naslovom »Vihar se širi«:

Ni treznega človeka, ki se ne bi nehoti vprašal, kakšen bi bil položaj Jugoslavije v vojaškem oziru, če bi nas zalotili sedanji dogodki brez pravih hrvaških zastopnikov v vladi. Preostala samo pozitivni odgovori, da je sporazum pripomogel, da je odziv na poziv domovine tudi v hrvaških krajih tak, kakršen je. Seveda ne misli nihče, da bi bil poziv tudi brez sporazuma ostal brez odziva pri Hrvatih. Toda nihče naj ne misli, da bi se Hrvti brez sporazuma odzvali z navdušenjem, kar je pri vsaj stvari najglavnejše.

Vse to pomeni, da se med Hrvti na široko vrši proces približevanja državi, ki jo smatrajo za svojo, kakor smatra država Hrvice za svoje. Ta proces približevanja pospešuje nevarnost, v kateri je skupna država. Po narodnem pregovoru »vsako zlo ima svoje dobro«, more tudi nevarnost, ki nam grozi, dobro delovati na umevanje nujnosti našega državnega edinstva. Ta nevarnost jasno kaže tako Srbom kakor Hrvatim, da ni enih brez drugih, da morajo drug za drugim, ako hočejo ostati svobodni.

Z združenimi močmi v obrambi domovine

Glasilo pravosodnega ministra dr. L. Markovića »Delo« piše v članku pod naslovom »Nervozna v Sredozemskem morju in Jugoslavija« med ostalimi:

Mi ne moremo presojati možnosti in eventualnosti, ki lahko nastopijo, toda zavedamo se resnega položaja, v katerega je prišla naša država v primeru razširjenosti vojne in še večjega pritiska na nevtralne države, katerih položaj bo postal skoraj nevarljiv. V teh razmerah je dobro, da narod v naši državi mirno in s prisojnostjo duha motri dogodke in da so vsi notranji spori, kolikor so bili globljeja značaja, likvidirani s sporazumom med Srbi in Hrvti. Tako more naša država z modro in bistro politiko ščititi svoje zunanje interese in se z združenimi močmi celokupnega našega naroda braniti, ako bi jo kdo napadel.

Dne 2. junija pridite iz vseh krajev na glavno skupščino CMD v Ljubljani!

Boji na severu in na jugu

Nemške čete pred podaljškom francoskih zaščitnih utrd ob belgijski meji - Namur in Liege še v zavezniških rokah

Bruselj, 17. maja. e. (Exchange Telegraph) Po poročilu francoskega vojnega poveljstva je bil del motoriziranih čet nemškega topništva, ki je napadal na področju Sedana, obhit v včerajšnji popoldanski bitki, ki je bila tako srdita, da v dosedanjih sovražnostih še ne pominjajo podobne. Na francoski strani so sodelovali v bitki vsi oddelki, koncentrirani na teh položajih. Po cenitvah francoskih oficirjev so izgube ogromne. Na nemški strani je okrog 10

tisoč mrtvih. Glede Namurja in Liegea pravi francosko poročilo, da sta še v zavezniških rokah, čeprav ju nemško topništvo strahovito obstreljuje. Sila spopada je ogromna, ker sta obe strani vrgli v boj vse svoje razpoložljive efekte na tem odseku.

Pri Anversu in Louvainu je vse ozemlje zaradi artilerijskega in letalskega ognja spremenjeno v pravo žarišče.

Pripravljenost švice

za vsako morebitnost — Prijateljsko stališče italijanskega tiska do švice - švicarsko nemška meja ob Renu zaprta

Bern, 17. maja. AA. (Havas) Uradno sporočilo pravi: Po številnih informacijah se lahko trdi, da v položaju Švice ni bilo nobene spremembe. Pri tem je treba upoštevati reakcijo italijanskega tiska glede splošne mobilizacije naših čet ter o deklaraciji zveznega sveta in vrhovnega poveljstva. Iz komentarjev sledi, da zavezniški italijanski listi še naprej stališče prijateljstva in razumevanja do Švice.

Brez dvoma je odveč poudarjati dejstvo, da zahteva ta položaj, pa čeprav je nespremenjen, veliko pozornost in pripravljenost za vsako morebitnost v trenutku, ko se vodi na zahodnem bojišču velika borba. Še enkrat je treba opozoriti, da so naše civilne kakor tudi vojaške oblasti brez odlašanja dale vse ukrepe, ki jih terjajo današnje razmere in da je v prvi vrsti odvisno od prebivalstva, da bo tudi ono prispevalo k ohranitvi naše odorne sile, da bo ohranilo hladno kri, veliko disciplino zaradi interesov države. Vsi švicarji, moški in ženske bodo sprejeli našo dolžnost, da bodo podprli ta red in narodno varnost, če bodo vestno in

mirno opravljali svoje vsakdanje dolžnosti.

Bern, 17. maja. s. (Reuter) Včeraj so preleteli švicarsko ozemlje trije nemški bombniki. Eden od njih je moral pristati severno od Curiha, ker je bil začetek od švicarskih protiletalskih topov. Dva člana posadke letala sta bila po pristanku kljub odporu internirana.

Švicarsko - nemška meja ob Renu je od včeraj dalje z obeh strani popolnoma zaprta.

Angleški konzulat v Curihu je pozval vse angleške državljane v Švici, katerih bivanje ni neobhodno potrebno, naj zapustijo Švico.

Bazel, 17. maja. e. (United Press). Veste o koncentraciji nemškega topništva in mehaniziranih enot ob švicarski meji so izzvale precejšnje vznemirjenje v vsej Švici. Vojski strokovnjaki menijo, da obstoje močni razlogi, da bo Nemčija že prihodnje dni napadla Švico. Istočasno pa prihajajo vesti iz Francije, da se na meji proti Švici koncentrirajo močne zavezniške čete.

da je Nemčija pospešila svojo ofenzivo na zapadu iz bojazni, da bo v kratkem občutila pomanjkanje tekočega goriva.

19. maja popoldne ob 16. uri naraščajnska akademija Sokola Zg. šilka

KINO MOSTE

Danes in jutri ob 20.30 uri monumentalni zgodovinski vefilmi

Za slavo in ljubezen

CLARK GABLE — MYRNA LOY

Film o borbi treh bratov-junakov za čast očeta, ki ga je upropastil koncern tovarn orožja.

4 svetniki

Loretta Joung, Aubrey Smith, Georg Sanders

Poslednje vesti:

Italijani ne zapuščajo Turčije

Carigrad, 17. maja. AA. (Stefani) Vest, ki jo je objavila londonska radijska postaja, da so na poziv italijanske vlade dal številni Italijani zapustiti Turčijo, je popolnoma izmišljena. Točno je, da je število onih Italijanov, ki so zapustili te dni Turčijo, mnogo manjše od števila Italijanov, ki so prispeli nedavno v Turčijo.

Tudi Američani ne Anglije

London, 17. maja. AA. (Reuter) Tukajšnje ameriško veleposlanstvo trdi, da ni dobilo nobenih navodil v zvezi z vstopom, da je ameriška vlada svetovalec ameriškim državljanom, naj zapuščajo Anglijo.

Italijanski glas o veliki bitki v Belgiji

Rim, 17. maja. AA. (Stefani) Listi naglašajo, da se velika bitka med Anversom in Sedanom udeležuje več milijonov mož. Listi naglašajo, da ta ogromna borba traja že več dni in da se sedaj približuje koncu.

V komentarjih italijanskega tiska se poudarjajo tudi napori zaveznikov ustaviti napade nemških motoriziranih enot na levi obali Meuse. Naglašajo se, da dobivajo nemške čete vedno nova ojačenja, in da so vsi zasedeni položaji še v nemških rokah.

»Popolo d'Italia« poudarja, da se nemška ofenziva v Belgiji razvija sedaj pod drugimi okoliščinami kot leta 1914. Posebno karakteristiko ji daje udeležba velikih motoriziranih enot, ki jih leta 1914 ni bilo.

Zanesljivi podatki o povečanih življenjskih stroških

Po »Indeksu« so se povečali življenjski stroški do 30. aprila v primeri z avgustom lani za 29.13%

Ljubljana, 17. maja. Vsi vemo, da so se življenjske potrebe znatno podražile, odnosno, da so se povečali življenjski stroški, nihče pa ne ve povedati, koliko znaša podražitev točno v odstotkih. Življenjskih stroškov ni tako lahko izračunati, s tem se pečajo strokovnjaki. Pri nas je statistična služba še precej nepopolna. Edini uradni podatki o gibanju cen življenjskih potrebščin, ki jih objavlja Narodna banka, niso dovolj popolni in zanesljivi. Indeksni številki o življenjskih stroških pa ne objavlja tudi Narodna banka. Navedeni smo le na podatke socialno statistične revije »Indeks«, ki jo izdaja in ureja Arthur Benko Grado v Zagrebu. Podatki te revije so zanesljivi in jih mora upoštevati vsak, ki hoče stvarno presojati socialne razmere pri nas. Pravkar je izšla nova številka »Indeksa« in vsebuje mnogo dragocene gradiva. Posebno pozornost zasluži priložena tabela o gibanju življenjskih stroškov od 1.1928 do 30. aprila letos. To so najnovejši podatki o življenjskih stroških v naši državi. Eksistenčni minimum je znašal za samskega delavca po »Indeksu« 1.1928 984.26, delavske štiričlanske družine pa 2520.44 din na mesec. L. 1929, ko so bile najvišje v prejšnjem desetletju, je znašal eksistenčni minimum samskega delavca 1010.97, družine pa 2592.02 din; L. 1932 samca 788.87, družine 1958.28 din; L. 1935 samca 619.16, družine 1567.42; L. 1936 (začetek podražitve življenjskih potrebščin) samca 622.52, družine 1587.27; predlanskim samca 703.44, družine 1801.08 in lani samca 719.21, družine 1825.71 din. Po novem letu je znašal eksistenčni minimum samca: januarja 799.87, februarja 850, marca 863.7 in aprila 881.08 din.

Če vzamemo za osnovo cene 1.1929 (indeksna številka 100), vidimo, da so življenjski stroški samskega delavca, izraženi v odstotkih osnove, znašali L. 1935 61, L. 1936 62, L. 1937 65, predlanskim 69, lani 70.07, januarja letos 79.26, februarja 84.24, marca 85.58 in aprila 87.29. Če pa vzamemo za osnovo cene julija 1.1914, torej pred začetkom svetovne vojne, znaša indeksna številka za samca aprila letos 93.02, za družino pa 91.90.

Sama hrana je bila letos januarja dražja za 21.48% kakor avgusta lani, februarja za 30.04, marca za 30.89 in aprila za 34.41%. Obloka in obutev sta se najbolj podražili. V primeri s cenami lani avgusta je bila obloka in obutev letos januarja dražja za 25.88%, februarja za 37.09, marca 42.46 in aprila 46.89%. Stanarine so ostale nespremenjene. Pač pa se je podražilo tudi kurivo, in sicer v primeri z avgustom lani januarja za 0.66, februarja za 8.76, marca in aprila pa za 11.5. (V sami

Sloveniji se je pa kurivo podražilo še mnogo bolj, zlasti bukova drva, ki so bila aprila približno 75% dražja kakor lani avgusta.)

Skupni življenjski stroški so od jeseni narasli tako: oktobra so bili višji za 3.77% kakor avgusta, novembra 13.64, decembra 13.88, januarja 16.77, februarja 24.39, marca 26.5 in aprila 29.13%.

Zanimivo so tudi številke o povprečni delavski realni mezd. Realna mezza v številkah nam pokaže, v kakšnem odnosu je delavčeva nominalna mezza z njegovim življenjskim minimumom. Če bi nominalna mezza krila življenjske stroške ter bi znašala natančno toliko, koliko znaša eksistenčni minimum, bi bila realna mezza idealna in označili bi jo z indeksom številko 100. Čim je pa nominalna mezza nižja kakor vsi življenjski stroški eksistenčnega minimuma, je realna mezza izražena z nižjo indekso številko kakor 100; v nasprotnem primeru, ko nominalna mezza presega eksistenčni minimum, je realna mezza seveda označena z višjo številko kakor 100. V našem primeru pa bomo vzeli za osnovo realne mezde 1.1914 pred začetkom svetovne vojne (1.1914 = 100). Če bi delavec lahko kupil za svojo mezdo prav toliko kakor julija 1.1914, bi označili njegovo realno mezdo z indeksom številko 100. V resnici je pa znašala realna mezza samskega delavca lani septembra 84.12, delavske štiričlanske družine pa 87.96. Realna mezza samskega delavca je bila torej lani septembra za 15.88% nižja kakor julija 1.1914, delavske družine pa za 12.04%. Od 1.1930 do lani je bila realna mezza samskega delavca najvišja decembra 1.1933, ko je znašala 94.28, delavske družine pa decembra 1.1934 96.32. Višine 1.1914 ni nikdar dosegla.

SOKOL

Sokolsko društvo Ljubljana III. bo pridilo jutri 18. t. m. ob 20. v veliki dvorani na Taboru telovadno akademijo z naslednjim sporedom: 1. uvodna točka, 2. ženska deca: Venček na glavi še 3. ženski naraščaj: Grad, 4. moška deca: Jagne moje, 5. moški naraščaj: Preskoki čez konja, 6. ženski naraščaj: Osmorica, 7. ženska deca: vaje z vetrnicami, 8. moška deca: Oj, leti sivi Sokol! 9. članice: Palčkova melodija, 10. člani: Petorica, 11. moški naraščaj: Osmorica, 12. m. n.: raznoterosti, 13. člani: Petorica, 14. zaključna shika. Vstopnina sedeti 15 din do 6 din, stoječa 4 din. Ker bo ta akademija uvod v proslavo naše desetletnice, pripravljamo sokolski Ljubljani obilen obisk. — Zdravo! Uprava.

»Zaljubljena beštija« (Brodolom)

Velika senzacija senja — v kino Metlic. Znano je vsem čitateljem, da se res veliki umetniki le redkokdaj vidijo na platnu, tako da njihov sloves ne ugasne kmalu. Tako je tudi s prvim karakternim igralcem Amerike slavnim Charles Laughtonom. Po dolgem času prevzel je vlogo pri filmu in ga danes vidimo v najstrahovitejšem pustolovskem filmu »Zaljubljena beštija« (Brodolom). Kakor hitro prevzamemo v filmu on, je vsaka kritika in pohvala nepotrebna. Z gotovostjo in prepričanjem gremo v kino, z zavestjo, da bomo videli res nekaj posebnega. To pot pa nam film prikazuje scene ki si jih nihče ne more zamisliti. Prepričevalno podan brodolom, razburjivi, strašni, krvavi dnevi na morju. Abnormalni gusar, kot aristokrat, kavalir, ubijalec, in zopet sentimentalni ljubimec. Samo Charles Laughton je v položaju odigrati to vlogo. Spomnite se njegovih filmov »Bednik«, »Upor na ladji Bounty«, »V znamenju križa« in »Henrik VIII.« in prepričali se boste, da je najsilnejša njegova vloga v filmu »Zaljubljena beštija«. Seveda opozarjamo na to, da je film primeren za obiskovalce res dobrih živcev. — Premiera je danes v kino Metlic.

Samo za res dobre živce CHARLES LAUGHTON

križa — »Henrik VIII« in »Upor na brodu Bounty« — v največji senzaciji seje

PREMIERA! Ob 16., 19. in 21. uri.
KINO MATICA, tel. 21-24

Prvi karakterni igralec Amerike
neposredno iz filmov »V smučanju
ubijalca«

»ZALJUBLJENA BESTIJA« (BRODOLOM)

Vesiljski — močnejši od vseh Frankensteinovih filmov. Prikazuje burne, krvave dni
na morju, čudna ljubavna čustva abnormalnega človeka, aristokrata, kavalirja in
ubijalca.

Priljubljeni bodite na najstrašnejših scenah.

DNEVNE VESTI

Na Gorenjskem je v pretekli noči zapadel sneg. Snóči je bilo na Gorenjskem še sorazmerno toplo in žužno vreme, a ponoči se je naglo sprevrglo. Začela je pihati močna burja in dež se je sprevrgel v sneg. Sneg je močno snežilo in sneg je zapadel precej globoko, tako da so pod njim celo znana narcijska polja na Golici. Prav tako je globoko zasnežen Stoli. Tudi Valvazorjeva koda je v snegu. Snežilo je tudi precej globoko onkraj meje, saj so davi bili pobejli vagoni vlaka, ki je pripeljal iz Trbiža. Sneg ni vzbudil posebne senzacije na Gorenjskem, saj je pogosto snežilo tudi še pozneje. Ljudje se še dobro spominjajo, da je sneg zapadel precej globoko tudi predlanskim celo 10. julija.

Vpeljava novega voznega reda. O polnoči od 18. na 19. maja bo stopil na vseh železniških vseh odpravah v veljavo nov voznik red. Točni vozniki redi posameznih vrst in potniških vlakov so razvidni iz stenskih seznamov, ki so razbošeni na vseh postajah.

Ustanovitev industrijskega sveta v banovini Hrvatske. Nedavno so začeli gospodarstveniki na Hrvatskem organizirati neke vrste centralno industrijskih korporacij s sedežem v Zagrebu. Spržen je bil predlog za čim ožje sodelovanje industrije na področju banovine. Kaže, da je prišlo do sporazuma in da bo kmalu v okviru zagrebske industrijske zbornice ustanovljen neke vrste industrijski svet, v katerem bodo zastopani zastopniki vse industrije.

Železniška prevozna tarifa zvišana za 20%. V prometnem ministruju je bila večeraj seja tarifnega odbora in na nji so sklepili zvišati tarifo za prevoz blaga na železnicih za 20%. O odražitvi potniške tarife pa še niso sklepali.

Izredno povečana produkcija premoga. Po statistiki ministruja za gozdarstvo in rudnike sprevidimo, da je bila produkcija premoga v prvem četrtletju letos zelo velika. V vseh premogovnikih in državi so nakopali v maju 60.084 ton ali za 20,2% več kakor lani istega meseca. To je doslej največja mesečna produkcija naših premogovnikov. Toliko niso producirali premoga niti v zimskih mesecih. Tedaj se je produkcija gibala izpod 600.000 ton na mesec. V primeri s prvo četrtino lanskega leta je bila v prvih treh mesecih letos produkcija premoga skoraj za 334.000 ton ali za 22,5% večja. To povečanje gre predvsem na račun otežkočenega uvoza rjavega premoga. Prejšnja leta je naša država namreč uvažala mnogo premoga, odkar pa je napočila v Evropi vojna, smo navezani predvsem na domači premog.

Trgovinska pogajanja s Turčijo. Te dni bo prispela v Beograd trgovinska delegacija Turčije, ki se bo začela 20. t. m. pogajati z zastopniki naše države o ureditvi trgovinskih odnosov med obema državama. Turška vlada želi, da bi prišlo čimprej do sporazuma ter da bi bile odstranjene številne ovire, ki zdaj ovirajo trgovinski promet med našo državo in Turčijo.

Razširjenje kontrole cen na razne važne predmete. Na pristojnih mestih v Beogradu proučujejo predlog o razširjenju nadzorstva nad cenami na nekatere važne predmete, kakor: železo raznih vrst, oblikovano in v palicah, surovo železo, baker, cink, cement, opaka, stavljeni les, apno, razne vrste mesnih izdelkov, usnje in elektro-tehnični material. Zdjaj spadajo pod kontrolo cen predvsem najvažnejša živila in nekaj blaga industrijske stroje, predvsem tekstilnega.

Seja tarifnega odbora bo v četrtek 28. t. m. v Beogradu. Dan pred sejo se bodo sestali zastopniki vseh gospodarskih zbornic na posebni konferenci ter bodo obravnavali aktualna vprašanja našega gospodarstva v zvezi s tarifno politiko.

Lani je bilo pridelano v vsej državi 26.550.649 kg. tobaka. Največ tobaka so pridelali v vardarski banovini, in sicer 13.946.530 kg. kjer je bilo zasajenih 938 milijonov 917.200 tabačnih sadik. Od pridelovanja tobaka se preživlja v naši državi okoli 120.000 družin. Polovica pridelovalcev opade na Juž. Srbijo. Najmanj tobaka so lani pridelali v drinski banovini, kjer je bilo zasajenih 30.290.900 sadik. Pridelane ga je bilo 529.734 kg. tobaka.

Sklepanje kupcij z inozemstvom v dolarski valuti. Mnogi naši izvozniki so zadnje mesce utrpeli veliko škodo, ker so prodajali blago v inozemstvo proti plačilu v valutah raznih vojskujočih se držav, zato zdaj na pristojnih mestih proučujejo predlog, da bi bilo uvedeno sklepanje kupcij z državami z deviznim plačilnim prometom samo proti plačilu v dolarjih.

Predlog pravilnika o nagradah pooblaščenih inženjerjev in arhitektov. V Beogradu so izdelali načrt pravilnika o nagradah pooblaščenih inženjerjev in arhitektov. V pravilniku je med drugim določeno, da mora znašati minimalna plačila inženjerjev in arhitektov na mesec 2500 din, odnosno da mora biti nagrada najmanj tako visoka, da znaša 0,6% bruto-prometa podjetja. Za potovanja so določene dnevne v znesku 500 din.

Osiček dobi vodovod. Osiček je bil doslej brez vodovoda, zdaj pa so pri SUZORJU najeli 12.000.000 J.A. da bo mesto dobilo vodovod. Pripravljalna dela so že začeli.

Vlom v Zdinski vasi. V Zdinski vasi pri Dobropolju je bilo vlomljeno v hišo Jožeta Novaka. Vlomilci so odnesli dve moški obleki, dva para hlač, nekaj moškega perila, dva para čevljev, žensko obleko, nekaj ženskega in več posteljnega perila, vrečo moke in nekaj drugih živil. Na delu so bili najbrž cigani, ki so se prilepili iz kočevskih gozdov.

V Zagrebu so zaplenili 60 hl vina, barvanega s katransko barvo. Neke zagrebske veletrgovine z vinom je naročila iz okolice Niše belo in črno vino. Ko je vino prispelo na zagrebski kolodvor, je podjetje zaprosilo enološko postajo, naj bi analizirala vino. Strokovnjak je vino analiziral ter ugotovil, da je dobrega okusa in pitno, toda je pobarvano s katransko barvo, kar pa po zakonu o vinu seveda ni dovoljeno. Enološka postaja je o tem obvestila bansko upravo in zastopnik oblasti

je ukrenil vse potrebno, da bi vino ne prišlo v promet. Pobarvano vino, ki ga je 60 hl, bodo denaturirali in ga prodali na dražbi v industrijske namene. Zagrebska veletrgovina z vinom je to vino plačala trgovcu vnaprej.

Razpis službe cestarja. Pri okrajnem cestnem odboru v Metliki je razpisana služba banovinskega cestarja, in sicer: na banovinski cesti II. reda št. 328 Gaber—Božakovo od km 12.000 do 17.000. Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredb o službenih razmerjih državnih cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Lastnoročno pisane in z banovinskim kolkom za 10 din kolkovane prošnje je treba vložiti najkasneje do 25. maja pri okrajnem cestnem odboru v Metliki.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, sicer nobenih bistvenih sprememb. Včeraj je deževalo v Ljubljani in Mariboru. Najvišja temperatura je bila v Beogradu 22, v Sarajevu, Kumboru in Dubrovniku 21, v Splitu 20, v Zagrebu in na Rabu 16, v Ljubljani 10,4, v Mariboru 7,5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 751,3, temperatura je znašala 8.

Iz Ljubljane

Iz Nabirali na dan ženske sekcije krajevne odbora Jadranske stranke v Ljubljani. Jutri 18. maja priredi ženska sekcija Jadranske stranke svoj tradicionalni »narcisni dan«. Donos te nabiralne akcije je namenjen za tavanje dece, ki je potrebna morskega zraka in morskih kopeli v domovih na našem Jadranu. Naprosimo javnost, da v današnjih skrbih polnih časih daruje za plemeniti namen zbirke.

Protituberkulozna zveza v Ljubljani bo imela v nedeljo 19. maja ob 9. v sejni dvorani mestnega poglavarstva v Ljubljani IX. redno letno skupščino. Ako skupščina ob napovedani uri ne bi bila sklepna, bo pol ure pozneje nova skupščina z enakim dnevnim redom in na istem kraju, ki bo sklepna ob vsaki udeležbi.

Kako naj si uredimo naše domove za obrambo pred letalskimi napadi? Je naslov knjižice, katere vsebino bi moral poznati v današnji resni dobi vsak prebivalec. V spisu, ki je ponazorjen z lepimi risbami, je na kratko in poljudno popisana vsa nevarnost, ki bi ji bili v primeru vojne izpostavljeni in vsebuje navodila za ukrepe, kako si moremo zavarovati svoj dom, kaj naj si slehernik pripravi in kako naj se postopa v zaključku. Knjižico je že v jeseni založil »Komite tehničnega dela« (Kongresni trg 1/II.) ter jo prodajajo po 5 din v vseh knjigarnah.

Akademski »Otok za otroke«, ki jo prireda mestne šole v soboto 18. t. m. ob 19. v frančiškanski dvorani, je vzbudila vsako leto mnogo zanimanja pri občinstvu. Vabimo tudi letos starše in prijatelje otrok, naj si ogledajo naše malčke na odru. Tu bodo izvajali kratke prizore, smešne in resne, peli v zborih in posamezno, deklamirali, rajali itd. Posebno mali živ-zav iz otroških vrtec bo pokazal, kaj vse že zmore. Dohodek prireditve je namenjen revnim otrokom. Pripravite si vstopnice že v predprodaji v pisarni »Fax et bonum«. Dobe se v petek ob 9. do 12. in ob 15. do 18., v soboto pa ob 9. do 12. in ob 17. dalje pri blečarji v pasaži.

III. majaški večer mladinskega odseka strelske družine bo jutri 18. maja ob 20. v Kazini. Po zanimivem sporodu bo še ples. Vljudno vabljeno!

Akademski pevski zbor bo priredil drevo ob 19. koncert oskrbovancem v mestnem zavetišču za onemogle v Japljevi ulici, da v zvezi z akcijo za simeko pomoč tako s svojo umetnostjo obdaruje mestne reveže.

Pogreb Toneta Zdravice. Truplo ponesrečenega Toneta Zdravice je bilo položeno na mrtvaški oder v mrtvašnici splošne bolnice, odkoder bo pogreb na pokopališču pri Sv. Križu jutri ob 14.30.

Pogreb g. Josipa Vidmarja bo danes ob 14.30 in ne ob 15.30, kakor je bilo po pomoti javljeno!

Četniki! Pozivajte se na članski sestanek, ki bo v soboto 18. t. m. ob 20. v društvenem lokalu, Cesta 29, oktobra št. 17. Udeležba strogo obvezna! Čuvajmo Jugoslavijo! — Odbor.

Mestna ustanova za absolvente arhitektonskega oddelka tehniške fakultete v Ljubljani. V smislu sklepa mestnega sveta ljubljanskega razpisuje mestna občina ljubljanska to ustanovo, ki jo vsako leto podeljuje župan mesta Ljubljane. Ustanovo lahko dobi diplomirani absolvent arhitektonskega oddelka tehniške fakultete, ki je slovenske ali druge slovenske narodnosti, v dobi treh let po diplomskem izpitu. Kandidat za ustanovo mora z najmanj tremi razsodišču predloženimi deli dokazati, da ima arhitektonsko ustvarjalnega duha in da se bavi s problemi, ki so pomembni za napredek arhitektonske kulture sploh, ali s takimi, ki se posebej tičejo Ljubljane. Obenem mora navesti konkretno, v kakšen namen namerava porabiti nagrado, in se zavezati, da bo izbrano naloge, ki je lahko arhitektonsko raziskovalna ali pa se nanaša na kak konkretno arhitektonski ali urbanistični problem ljubljanskega mesta, izročil arhivu te ustanove pri mestni občini, kjer bo pričala o uspehih te ustanove in bo služila drugim za studijski pomoček. Rok za predložitev prošnje je 15. julij t. l.

Javno cepljenje proti kozam se prične v Ljubljani 20. maja. Cepjenje bo v Mestnem domu in drugih krajih; natančnejši podatki so razvidni na velikih lepkih, ki so nalepljeni po šolah, cerkvah, ostalih javnih poslopih in razglašnih deskah. Mestno poglavarstvo v Ljubljani opozarja starše, da je cepjenje otrok strogo obvezno in da bo vsak neopravičen izostanek po zakonu strogo kasanovan. — J. Tatvine v mestu. V neki trgovini na Fogačarjevem trgu je bila ukradena. Marilj Prhaj iz Ljubljane denarnica, v kateri je bila 176 din. Na Vodnikovem trgu je neznana žeparka ukradla Alojziji Zemljanovi črno denarnico z vsebino 100 din. V Košakovih gostilni je bil ukraden Otona Malovrhu siv letni površnik, v katerem je

BOBBY BREEN

deček z zlatim glasom, popularen in znan pod priimkom »small 6-letni Caruso« v prekrasnem glasbenem filmu, polnem čarobnega petja in najlepših melodij skladatelja arij iz »Snežulčice«

Film, ki ga bo z užitkom gledalo staro in mlado!
PREMIERA DANES ob 16., 19. in 21. uri.
KINO SLOGA, tel. 27-30.

Imel par usjatih rokavic ter okroglo žepno svetilko. Iz pralnice na Galjevi pa je bil ukraden Francu Zupanciču 400 din vredni bakreni kotel.

Iz Ukradenega kolesa. V Krekovi ulici je bilo ukradeno 2000 din vredno, zeleno pleksano kolo znamke »Görick« dr. Janku Osolinu. — Iz veže Pakjove gostilne v Linhartovi ulici je nedolgo odšel 800 din vredno, črno pleksano kolo znamke »Rekord« Karlju Miljerju. — Iz veže Zakotni-kove gostilne v Mostah je neznan tat ukradel 900 din vredno, sivo pleksano kolo znamke »Coventry« Antonu Novaku. — Anton Svetličič je pustil svoje 700 din vredno kolo znamke »Diamant« brez nadzorstva na hodniku višjega župnišča, pri-liko pa je takoj izbral tat in mu ga od-peljal. — Policiji je bila prijavljena tudi drzna tatvina novega motornega kolesa znamke BMW, ki je bilo odpeljano iz me-hanične delavnice v Kolodvorski ulici 25. Lastnik Ivan Grašič je oškodovan za 8000 din vrednosti.

Iz Bobby Breen, mali šestletni Caruso v kinu Sloga. V ribiškem pristanišču mesta San Francisco živi mirno in zadovoljno življenje silicijski ribič Carlo s po-sinovljenjem Tonyjem in ljubim udoma-čenim tujcom. V njunem življenju pa na-stane velika sprememba, ko pride mednje Stella, žena umrlega Carllovega brata s svojim sinom Rudolfov, gangsterjem v ma-li izdaji. Ta si je nadel nalogo napraviti razdor med Carlom in malim Tonyjem, pa-tudi Stella se ne zavzema preveč za To-nya in daje potuho Rudolfu. Dečko to bridko občuti in ko ma je le preveč, se odloči, da pobežne od doma, se prej pa ob-računa z Rudolfov. V prepri se vmeša tudi Stella in Tonyja nepravilno kaznu-jejo. Ujazen v svojem ponosu pobežne Tony od doma. Med tem se Carlo ostro spre zaradi dečka s Stello in nažene njo in Rudolfa iz hiše. Tony se povrne domov, kjer zavladava v srečni družini spet blagi mir. To je ljubka zgodba, ki se odigrava v prekrasnem glasbenem filmu »Ribičeva pesem«, ki ga predvaja te dni kino Sloga. Tony ni nihče drugi kot mali Bobby Breen, deček z zlatim glasom, nazvan tudi »mali Caruso«, ki se ga gotovo še vsi spominja-te iz filma »Očetova pesem«, kjer je na-vdušil vse ljubljance za malega in za-lega pevca. Bobby Breen poje v tem filmu šest zanosnih silicijskih popevk, ki bodo prav gotovo ugajale vsem posetnikom fil-ma tako starim kot mladim. Premiera te-ga prelepega filma je danes! 1327

Iz Namesta venca na grob umrlega očeta tovariša g. Antona Seliskarja je da-ralo udeležljivost I. deške meštanske šole na Prulah Jugoslovnski uniji za zaščito otrok, sekciji za dravsko banovino v Ljub-ljani 120 din. — Najiskrenejša hvala!

Iz Sežija šparjile! Vsek dan sveže zlahne domače beluške servira gostilna pri Slepem Janezu. 217—

Iz Zdrženje kinematografskih podjet-nikov dravske banovine bo imelo svoje 5. redno skupščino 5. junija t. l. ob 9. v »Roč-cah« restavracije hotela Union v Ljublja-ni. Uprava.

Releznica

KOLENDAR

Danes: Petek, 17. maja: Bruno

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Zaljubljena bestija (Bro-dolom)

Kino Sloga: Ribičeva pesem

Kino Union: Zaljubljena na prvi pogled

Magličeva razstava v Jakopičevem pa-viljonu odprta od 8. do 18.

Razstava slik prof. Elde Piščanec v O-bersnelovi galeriji na Gospodarski ce-si odprta od 8. do 18.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Trn-koczy ded, Mestni trg 4, Ustar, Selen-burgova ulica 7.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek, 17. maja: ob 15. uri: Hamlet. Di-jaška predstava po žilanih cenah. Iz-ven.Gostovanje Zvonimirja Rogosa

Sobota, 18. maja: Hamlet. Poslovilna pre-dstava Zvonimirja Rogosa. Znižane cene

Nedelja, 19. maja: Asmodej. Izven. Zniža-ne cene od 20 din navzdol

Ponedeljek, 20. maja: zaprto.

Torek, 21. maja: zaprto. (Gostovanje ljub-ljanske drame v Kranju: Asmodej)

Rogoz Zvonimir, član Narodnega divnala iz Prage, popularni gost naše drame, se bo poslovi od našega občinstva v sobotni predstavi »Hamlet«. Veliki gledališki do-godek, ki ga je delo njegovo gostovanje, je vzbudil zanimanje naših krogov ob-činstva, ki so prišli občudovati kreacijo čista. Predstava »Hamlet« z našim celo-kupnim ansamblom je znova dokazala ra-ven naših klesanih predst. Opozarjamo, da bo tudi ta predstava izven abonmaja pri znižanih cenah od 25 din navzdol.

RIBIČEVA PESEM

DRAMA MLADEGA ZAKONKEGA PARA, LJUBAVNI ROMAN DVOJICE
MLADIH LJUDI, KI JE POD UDARCI VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA
PRIŠLO DO SPOZNANJA, DA SPADATA DRUG K DRUGEMU!

Zaljubljena na prvi pogled

PREMIERA!

Film vedre, tople vse-

bine, nežnih in pre-

tresljivih prizorov...

Carole Lombard in

James Stewart

KINO UNION,

tel. 22-21

DANES ob 16., 19.

in 21. uri

OPERA

Začetek ob 20. uri

Petek, 17. maja: Tosca. Izven. Znižane

cene. Gostovanje Tee Laboševce, zagreb-

ške sopranistke in Borisa Popova, ru-

skega baritonista

Sobota, 18. maja: Kleopatra. Red A

Nedelja, 19. maja: Traviata. Izven. Gosto-

vanje in poslovilna predstava Vanje

Leventove, bolgarske sopranistke in Jo-

sipa Gostića

Ponedeljek, 20. maja: zaprto

★

Mlada dramatska sopranistka Tea La-boševca, ki je lani z odličnim uspehom go-stovala na našem odru, bo nastopila dre-vi v naslovni partiji Tuccinjeve »Tosce«. Pevka ima obsežen in zvonek glasoven materijal, valed česar se ji obeta najlepša odrska bodočnost. Scarpia bo pel kot gost odlični ruski baritonist Boris Popov, Ca-varadossija pa Franci, ki tudi šteje to par-

tijo med svoje najboljše. Veljajo znižane cene.

Ponovitev krstne predstave dr. Švarove »Kleopatre«. Delo je prineslo tako izjavaj-cem, kakor tudi komponistu in vsem, ki so pripomogli delu do tako sijajnega uspe-ha, mnogo priznanja. Odlično izvedena vprizoritve je dokazala, s koliko ljubeznijo in razumevanjem so vršili sodelujoči svoje naloge. Napeto, historično dejanje, ki se stopnjuje v učinkovitih prizorih, slikovita inscenacija, predvsem pa švarova glasba, ki efektno podčrta rastoče dejanje in konflikte v njem, tvorijo celoto, ki jo velja videti in slišati. Zasedba v soboto bo pre-mierska.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Nedelja 19. maja ob 20.: Ujez (Udruženje jugosl. emancipiranih žen), gostovanje Sentjakobskega gledališča iz Ljubljane.

Po prvi reprizi izvirne opere

dr. Danilo Švarove »Kleopatre«

Vtiski besedila, glasbe in izvajanja ob ponovitvi zelo pomembne umetnine

Ljubljana, 17. maja
Izvirna slovenska opera je za slovensko kulturo važen, zaslužen čin. Dr. Danilo Švara, še mlad dirigent in glasben pedagog, se je s svojo opero neizbrisno vpisal v zgodovino naše teatarske muzike. Men-da je prvotno na naših obeh rokah preveč, ako začnemo naštevati po vrsti vsa naša operna dela. Dr. Švara ima svoja glasbena načela, prišasta je struje z geslom in glasi-om »Musica viva«, in vsako pošteno, kvilsko stremeeče načelo moramo spošto-vati. Čeprav se morda z njim v marsika-terem pogledu ne strinjamo. V vsaki umet-nosti mora pač vreti. Sicer se skisa. Bo-dočnost šele razkrije uspeh vretja. Vse-akor nimamo pravice, da bi kakršnokoli umetniško stremenje omalovaževali ali s staljša preteklosti odklanjali. Je v sa-mem stremljenju navzgor in na šir je za-sluga, ki ji gre priznanje.

Tako smatram za svojo dolžnost, da na-glasim neizrekljivo veliki psihični in fizi-čni trud, ki ga je dr. Švara, naš najmlajši operni skladatelj, opravil z ustvaritvijo svoje »Kleopatre«. Prvi je, ki si je sam na-pisal besedilo. se vrgel na Shakespea-ra, na znanem filmu in se je moral zatekati v zgodovino. Libreto je priobčil v tedniku »Radio-Ljubljana« (5. — 10. št. letos), in škoda je, da ni izšlo celotno be-sedilo v ponatisku, da bi bilo na razpolago operni publiki.

V aprilski številki muzikalne revije »Musica viva« (1. 1936) citam med pribli-ženimi mnenji o nalogah kritika tudi iz-javo uglednega opernega komponista in kapelnika Leona Blecha: »Najbolj dobro-dobila kritika je meni: nič drugega kakor podajanje vtiska. Vse drugo se mi zdi ne-potrebno.«

Svoje prve vtiske sem povedal takoj po premieri. Ko sem bil še na prvi reprizi, mi je moglo te vtiske samo popolniti. A ni mi jih treba v prav ničemer, kar sem povedal po prvem enkratnem srečanju s šarmant noklasično kraljevsko vlačugi-ico in spletarsko državnico, izpreminjati. Tako imam torej vtisk, da dr. Švara ni napisal drame, temveč kroniko, niz dogod-kov okolice egiptiske kraljice, kroniko brez dramatskih borb in trenj, brez duševnih dvobojev.

Edina osebnost, ki se zdi gledalcu spo-sobna, da se sgrabi v metežu s silno voljo neizpromnega borca, je nekak egiptski mi-nister Potinos. Toda možakar odneha že takoj v 1. sliki, grozi z atentatom na Kleo-patro v 2. sliki, a precej nato leži zaklan po Kleopatri. Vse druge nasprotujoče sile, ki bi s svojo akcijo dale besedilo pravilno formo drame, ostanejo za kulisami in se na odru samo omenjajo. Ptolemej, Arzi-nia, in egiptski poveljniki se nikoli ne po-kažejo v borbi, Arzina nastopi za trenu-tek kot ujetnica, a intrigaški Judejski kralj Herodes le v kratkem prizoru po-polne življenjske neverjetnosti. A še ta prizorček je pri reprizi ispadel ter se je izkazal resnično popolnoma odveč.

Kronika »Kleopatra« ima 2 neenaka de-la: prvi del s šestoriko slik se vrti okoli Cesarja, drugi s trojico slik pa okoli An-tonija. Oba dela veče koketna kraljevska špekulanta Kleopatra. Toda iz vseh de-vetero slik ne zajamemo vodilne etične in poetične ideje, ki bi dala kroniki umetniško raven. Prav tega pogrešamo vobče v besedilu, ki je čisto banalno, prozaično, dramatsko tehnično okorno, v monologih epično ali nenaravno ali razvlečeno. Da n. pr. Cesar vprša štirih svojih legionarjev na glas razmislija o vsem mogočem, da nam Antonij pred svojo smrtjo pripove-duje vrsto svojih porazov, a se, ko se je končno sam zabodel v srce, še dolgo po-slevlja od Kleopatre, ki mu lastnoročno polaga na čelo mrzel obkladek, zame ni

dramatsko in prepričljivo naravno. O dru-gih neverjetnostih ne morem razprejati. Skratka: dr. Švara je pogrešil, da ni iz-ročil svojega libreto v izvršitev poetu-dramatika.

V glasbi bi bilo dostaviti: najlepše toč-ke so pred in medigre, najbolj melodična sliki, posebno posrečen je mešani zbor v 3. sliki.

Za Kleopatru je prinesla Heybalova dvo-je vrline: svojo osebnost ter svoj sladki in dovolj prodorni glas. Ogromno in težko partijo je obvladovala za svojo mladost odlično, presenetljivo močno. Vobče je po-dajala bolj prepričljivo zapeljivo erotično kakor kraljičopolitkarco. Zela je zaslu-žen uspeh.

Postaranega Cesarja je izvrstno označil Janko, ki se je trudil, da ga močno uve-ljavljati tudi pevski; junaški, toplo in kon-čno obupno je naravno podajal Francel Antonija v treh površno skiciranih slikah a pevski odlični, silen in tudi po maski izvirni je Betetto kot Potinos.

Zelo posrečeno izvaja Banovec Apollo-dora in prinša svojo partijo v prijetno melodično. Lepa, prikupna Arzina je Ko-gejeva, prav zadovoljiv Orel kot D. Brut in Rakovec kot Castij. Lupaša je impozan-ten Mark Brut in še Enobarbos

Ali imajo ljudje šesti čut?

Zanimive ugotovitve vzgojiteljev slepih in gluhenih

V Ameriki je bil nedavno velik kongres učenjakov ki se ukvarjajo v zavodih za slepe in gluhe. Na kongresu so obravnavali vprašanje, ali ima človek šesti čut? Pri tej priliki ni šlo za okultistična raziskovanja, temveč za pojasnilo onih skrivnostnih sil, dojemanja, s katerimi so nadarjeni slepi in gluhi. Te doslej še ne razkrinkane sposobnosti slepih in gluhih nadomeščajo kakor se zdi pomanjkljivosti drugih čutov. Splošno je znano, da imajo slepi ljudje poseben oster sluh. V tem pogledu gre za tako zvano kompenzacijo, to se pravi za nadomestitev izgubljenega čuta z drugim čutilom, ki ga lahko imenujemo šesti čut.

Na kongresu je bilo podanih nekaj zelo zanimivih referatov. Dr. Robert H. Gault, ravnatelj ameriškega zavoda za gluhe, je pripovedoval iz svoje prakse.

Pri svojih poizkusih s slepimi se poslužuje naslednje metode: Posadim slepca s hrbtom proti oknu in sedem naravnost nasproti njemu. Vzajemno palico, ki je na koncu razcepljena in v razcep denem papir. Potem počasi krožim s palico in z listkom okrog slepečeve glave v oddaljenosti okrog 7 cm, zdaj na desni, zdaj na levi, a povsem nepravilno. Vselej, ko premaknem palico, vprašam, kam sem premaknil listek. Slep človek že od rojstva se zmoti zelo redko. Zadnjič sem napravil ta poskus s 40 let starim slepim in pri 200 poizkusih se ni zmotil niti enkrat. Potem sem mu zamašil ušesa z bombažem, da bi slepec morda ne slišal premikanja lista ob njegovi glavi. Toda tudi potem se ni nobenkrat zmotil. Ta sposobnost se mi zdi pridobljena z dolgo vajo. Narava je tako odškodovala slepce za njihovo slepoto. Pod vplivom posebnega vzbojanja v raznih položih se takšne sposobnosti lahko razvijajo pri ljudeh, ki imajo normalno razvite vse pet čutov. Spominimo se n. pr. na to, kako dobro oči ima mornar, dalje na izredno fin tip mlinarja, ki med prsti razpoka razne vrste moke, kakor pokuša-valet vina razpoka vino na jeziku in končno na izredno dober sluh primitivnih bojevitih plemen. Nekaj podobnega sem odkril v neki banki pri uradniku, ki je dan za dnem štela bankovce. Bankovce je štela izredno hitro in med tem ob časa do časa vrgla iz šopa ponarejen bankovec, ne da bi se motila pri šteju. Vzeli smo v roke enega izmed odvrženih bankovcev in samemu bankirju se je zdel pristen. Uradnica se pa vendar ni zmotila, kakor se je pozneje izkazalo. V odlomku sekunde je ugotovila pod prsti, da je bankovec ponarejen.

Profesor Etwin G. Boring iz harvardske univerze je pa referiral naslednje: Domnevam v šestem čutu lastnost, ki nima nič opraviti z boleznijo ali kakršnimkoli patološkim pojavom. Šesti čut se lahko privzgoji, odnosno priuči. Povečane sposobnosti dojemanja dopolnjuje katerikoli čut. Slep človek ali gluhi človek vidi, odnosno sliši z nekimi drugimi nevidnimi čutili. Jaz sam sem gluhi, a počutim se na cesti povsem varnega kljub se tako živahnemu prometu. Hotel sem se zavarovati proti nesreči na cesti, a izkazalo se je, da me je zdravnik zavarovalnice uvrstil med najprimernejše objekte zavarovanja, in sicer na podlagi statistike zavarovalnice, ki povsem potrjuje naša eksperimentalna raziskovanja: gluhi se namreč bolj redko ponesreči na cestah, kakor ljudje z neokrnjenimi čutili. To pa ni noben čudež. Ti ljudje imajo samo posebne razvite sposobnosti dojemanja, njihov živčni sistem deluje boljše, to se pravi pomagajo si s šestim čutom.

S. C. Swift slepi knjižničar kanadskega zavoda za slepe je poročal:

Nedavno sem čakal na vogalu ulice na tramvaj. Med tem sem se pogovarjal z znancom. Nenadno sem zaslišal ropot tramvaja in dejal sem znanecu, da prihaja moj voz. Zaveden me je vprašal, kako morem to vedeti samo na podlagi sluha. Slutil je za tem okultno silo. Vendar je ta stvar povsem enostavna. Ko se bliža slepec tramvaju, slepec najprej zasliši drsenje armature po električnem dovodniku in šele potem ropot koles po tračnicah. Po tem ropotu lahko presodi oddaljenost bližajočega se voza. Vsak tip voza ima svoj poseben ropot in slepec lahko tudi razpozna ali pelje le en voz ali več vozov. V knjižnici sem se pogosto stikal s tovariši in trpljenju. Njihove sposobnosti orientacije so bile naravnost neverjetne. Nekateri so tako dobro razpoznavali človeka od človeka, četudi ga niso slišali, da so bile njihove lastnosti podobne jasnovidstvu. Prepričan sem se, da so imeli fizične sposobnosti, združene z drugimi neokrnjenimi čutili, neizrečeno rahločutnega dojemanja, česar niso mogli z okrnjenimi čutili.

Dr. Eduard E. Allen, ravnatelj Berkensovega zavoda za slepce v Bostonu, je povedal:

Nekoč smo potovali štirje z nočnim vlakom domov. Ko je slepec Belson zjutraj

izstopil na svoji postaji iz vlaka, je bilo zelo neugodno vreme s snežnim viharjem. Zapadlo je že 10 cm snega. Kljub temu se je Belson odpravil sam domov, okrog 15 km daleč od postaje. Pozneje mi je pripovedoval, da je prispel domov prav tako lahko kakor sicer ob lepem vremenu. Normalnega človeka bi takšno vreme zelo oviralo v njegovi orientaciji, med tem ko slepca ni prav nič. Razpoznaval je drevesa in druge predmete ob poti, kakor vedno. Trdil je, da tudi mrtvi predmeti oddajajo od sebe nekakšen fluid, ki ga telo lahko dojamemo. To je sposobnost šestega čuta, pravi naravni čut, ki je v normalnem bitju že okrnjen in ki se zbudi zopet v človeku le v primerih, ko ima okrnjen ta ali oni naravni čut. Tako dremleje v slehernem človeku skrita sposobnost dojemanja, ki se zbudi le po potrebi.

V afriški celini bi se bel človek kmalu izgubil, črne ali Arabec se pa prav lahko orientira, čeprav je pot še tako dolga. Angleški raziskovalci, ki so proučevali to posebno nadarjenost pripadnikov primitivnejših plemen, so zavezali Arabcem pri takem poskusu oči in poskušali so jih na vse mogoče načine zmotiti. Kljub temu so Arabci našli pravo smer orientacije.

Po vseh teh raziskovanjih in ugotovitvah je torej ugotovljeno, da šesti čut ni bolezenski pojav, temveč je posledica pragnjenosti sposobnosti nekomplecirane organizma.

Prvi letalski napad 1. 1911

Eno izmed najmlajših orožij moderne vojne so bombniki. V rabi so 29. let. Letala za bombardiranje so uporabljali prvič 27. oktobra 1911. Italijani v vojni za Tripolis. Bombardirali so turško vojaštvo.

29. septembra je Italija zahtevala od Turčije, naj bi ji prepustila Tripolis, kar je pa Turčija odklonila. Zato so 30. septembra začeli Italijani obstrlejevati Tripolis z vojnimi ladjami. Tako se je začela vojna med Italijani in Turki. Ki je bila zelo krvava in so jo Turki izgubili. Kljub temu so bili Turki zelo žilavi in podpirali so jih Arabci. Ki so dobri vojaki. Kdo ve, kako bi se ta vojna končala, če bi se Italijani takrat ne poslužili letal za bombardiranje.

Italijanska ekspedicijska armada je imela šest letal in sicer po dva tipa Bleriot, dva tipa Ettrich in dva Nieuport. 27. oktobra so startala ta letala pod poveljstvom poročnika Giulia Gavottija proti sovražnim položajem. Turki in Arabci so se letal silno prestrašili, ker so jih ob tej priliki prvič videli. Prava panika je pa nastala med njimi, ko so padle iz letal prve bombe. Italijani so sovražnike z lahkim premagali in izgubili niso niti 100 vojakov, med tem ko so imeli turške čete nad tisoč mrtvih.

Gavotti je bil tudi prvi letalec, ki je trosil iz letala letake. Ti letaki so bili pisani v arabskem jeziku in bili so namenjeni nomadskemu plemenu Tripolisa. Dosegli so velik uspeh in so tako pripomogli italijanski zmagi. Šest tednov po teh bojih so bila italijanska letala uničena. Začel je pihati silen vihar, ki je uničil letala v njihovih zaslihih shrambah. Od njih ni ostalo drugega kakor kup trsk. Toda za njimi niso poseben žalovali, kajti izpolnila so svojo nalogo: z njihovo pomočjo so Italijani zavzeli Tripolis.

Ali naj se postimo?

Reformatorji naše prehrane nam priporočajo post kot učinkovito zdravilo proti raznim boleznim. Takšna priporočila so bila vedno v modi med vojno in razumljivo je, da so v teh časih še posebno. Kljub vsemu je treba priznati, da ima post pogosto zelo dober vpliv na zdravje. Kratak post, ko opustimo le po nekaj jedi, je pogosto priporočljiv. Dolgi posti so pa nevarni in se neupravičeno lahko zelo maščuje ali celo vodi k smrti. Kdor se posti, bi se moral pod zdravniškim nadzorom, da bi se mu ne bilo treba bati za zdravje.

Post je koristen, če hočemo shujšati, in ga zdravniki priporočajo tudi proti vnetju debelega črevesa. Kdor pa hoče shujšati, se mu ni treba odpovedati posameznim vrstam jedi, dovolj je že, da omeji število kalorij. Priporočljivo je seveda, da se izogibamo jedem, ki vsebujejo mnogo kalcija, ter izbiramo med zelenjavo, sadjem in podobnim živilom, ki ima manj hranilnih snovi. Priporočljivo pa je uživati pri takšnih jedeh malo masla ali jajčni rumenjak, da izpodbudimo delovanje žolčnika. Pri popolnem postu žolčnik popolnoma ohromi, to se pravi, da žolč ne deluje več čistilno in zaradi tega lahko nastopi zastupljenje v črevih.

Dekle je šlo v svojo sobico, princ je pa dejal Escaldasu:

— Človek bi res mislil, da vas ni poznala. — Saj me morda res ni, — je menil Bolivijec. — Ona je dorasla, jaz sem se pa postaral. Plešast in siv postajam, — je pripomnil in se prijel z roko za čelo, okrog katerega so se vili črni kodri; potem se je pa prijel še za črno brado, prepreženo s sivimi kocinami.

— Kako vam ugaja?

— Zelo srčkana je, nikakor pa ne ognjevit. Ta otrok prav gotovo ni rojen za veselje. In ni treba dvigati toliko prahu zavoljo njene podobnosti z Micheline. Hči našega papirnatega markiza je čisto drugačnaka.

— Opozoril sem vas, sicer pa, izpremenila se je, — je pripomnil Gilbert nejevoljno.

Bertranda se je vrnila iz svoje sobice v obleki, izvirajoči še iz Bresta, iz časov kratkih medenih tednov, ko je mislila, da je princesa.

To je bila letna obleka. Mar bodo vedeli v Parizu, kjer nosijo žene tudi v decembru svilnen muselin, da ni izstopila iz kožice, plevčevine z medvedjo kožo? Sicer se bo po počutila tako bolje, kakor v največjem razkožju. Zeblo je ne bo in pa mar ne bo z Gilbertom?

Sreča, ki se ji je bila tako nepričakovano povrnila, je razjasnila njen lep obraz. Escaldas je izpremenil svojo prvo sobico. Vzkliknil je:

Naklada italijanskih listov

Po najnovejših podatkih ima izmed italijanskih dnevnikov največjo naklado »Corriere della Sera«. V Italiji izhaja 82 političnih dnevnikov, 690 revij, 160 političnih listov, ki izhajajo po nekajkrat na teden in 3900 nepolitičnih listov in publikacij.

Največjo naklado imajo naslednji listi, razširjeni po vsej Italiji in precej znani tudi v inozemstvu: »Corriere della Sera« 900.000 izvodov, »Stampa« 400.000, »Gazzetta del Popolo« 380.000, »Giornale d'Italia« 350.000, in »Popolo d'Italia« 300.000. Izmed dnevnikov, ki imajo bolj krajevni in provincialni značaj, je na prvem mestu »Messaggero« v Rimu z naklado 250.000 izvodov. Sledi mu »Gazzettino« v Benetkah, dalje »La Nazione« v Firenci, ki imata po 180.000 izvodov naklade »Tribuna« v Rimu, »Regime Fascista« v Cremoni, »Resto del Carlino« v Bologni in »Mattino« v Neaplju imajo po 150.000 izvodov naklade, »Roma« v Neaplju 100.000. Celotna naklada vseh dnevnikov znaša na dan 4.27 milijona izvodov.

Največjo naklado med tedniki in ilustriranimi listi imajo »Domenica del Corriere« 1.800.000, »Tribuna Illustrata« 600.000, »Illustrazione del Popolo« 400.000, »Travaso delle Idee« 300.000 in »Mattino Illustrato« 250.000.

Zakaj je bila letošnja zima tako ostra?

Letošnja zima je bila še skoraj bolj ostra kakor v letih 1928-29. Vsem nam je še v neprijetnem spominu. Temperatura je bila delj časa pod normalno, mraz je napravil veliko škodo, ne le v kmetijstvu in vrtnarstvu, temveč tudi v mestih, kjer je zmrzovala voda v vodovodih in so bile poškodovane številne instalacije. Zima pa ni bila ostra le pri nas, temveč po vsej Evropi in hud mraz je bil celo na Siciliji, kjer nikdar ne zmrzuje.

Na vprašanje, zakaj je bila ta zima tako ostra, odgovarjajo nekateri, da je to treba pripisovati preusmeritvam Zaliskega toka. Ta topli morski tok, kakor znano, ogreva otočja in obale severozahodne Evrope in zato ima velik del Evrope primerno milo zimo. Nekateri mislijo, da so hude zime pri nas tedaj, kadar se Zalisvi tok preusmeri tako, da se oddalji od Evrope, ali tedaj, ko se ohladi. Toda vremenslovna raziskovanja tega ne potrjujejo. Tako n. pr. v pretekli zimi voda Zaliskega toka ni bila nič hladnejša kakor sicer. Najsevernejši kraji, do kamor sega vpliv Zaliskega toka, to se pravi Spitzbergi in

Island, niso imeli nič hušje zime, kakor sicer. To jasno potrjuje, da Zalisvi tok nima nič skupnega z ostrimi zimami v Evropi. Vzrok dolgega in ostrega mraza je treba iskati po trditvi učenjaka Walterja Mammerta v Sibiriji. Po meteoroloških podatkih, ki so zdaj vsi zbrani o letošnji zimi, so se valovi mraza širili v srednjo in južno Evropo iz notranosti Rusije, tj. pa iz Sibirije. V Sibiriji, to je približno tam, kjer izvirajo glavne sibirske reke, je bil v tej zimi visok zračni pritisk. Zaradi tega so mrzli zračni tokovi odtekali zelo dolgo skozi Rusijo v Evropo. Po meteorološki karti profesorja Beura so bile podobne atmosferske razmere in visok zračni tlak v Sibiriji tudi v zimi 1928-29, ko je prav tako dolgo trajal mraz. Če govorimo torej o hudem mrazu v sibirski zimi, je treba vzeti izraz »sibirski zima« doslovno.

Zanimivo je, da se ostre zime ponavljajo po 11 letih. Tako je bila huda zima leta 1918 in čez 11 let 1929, do letos je pa zopet preteklo od začne hude zime 11 let. V istem razdobju se pojavljajo na soncu večje pege. V odvisnosti s sončnimi pegami je tudi polarni sij, ki ga opazujemo navačno v Evropi tedaj, ko so sončne pege največje. Potemtakem bi tudi lahko sklepali, da so sončne pege v neki odvisnosti s hudimi zimami. Astronomi pa tega ne potrjujejo.

Iz Celja

Obvezen zbor celjskega sokolstva. V soboto 18. t. m. ob 6. zjutraj bo na dvorišču mestne osnovne šole poleg društvene telovadnice obvezen zbor vsega članstva in naraščaja Sokolskega društva Celja-mati-ce. Zbor bo ob vsakem vremenu. Bratje in sestre naj pridejo točno ob napovedani uri na zbirališče in prinesejo s seboj izpolnjen kupon poziva, ki so ga prejeli po pošti. Oni, ki bi bili zaradi bolezni zadržani, naj izpolnjen kupon oddajo drugemu, da ga bo na zbirališču izročil društvemu činilju. Ti bodo posebej popisani zaradi naknadnih ugotovitev. Če bi kdo zaradi spremembe stanovanja ali iz kakršnegakoli vzroka res ne dobil poziva, ga ta okoliščina nikakor ne oprosta obveznega zbora. Udeležba je za vsakega člana, članico, naraščajnika in naraščajnico brez-pogojno obvezna.

Sokolski izlet iz Celja čez Laško v Hrastnik. Sokolsko društvo Celje-matica bo v primeru lepega vremena priredilo v nedeljo 19. t. m. izlet za članstvo in naraščaj v Laško in od tam preko Sv. Jderti v Hrastnik. Odhod z vlakom iz Celja ob 6.40. povratek iz Hrastnika z večernim vlakom. Udeležence bo veselilo, če se jim bodo pridružili tudi bratje in sestre iz Laškega in iz onih društev, ki so v bližini krajev, koder bodo potovali.

— Č. Sentjacob iz Ljubljane bodo v priporočil v nedeljo 19. t. m. ob 20. v mestnem gledališču v Celju Nusičevu veseligr »Uže«. Ker je za to prvo gostovanje Sentjakobskega gledališča v Celju veliko zanimanje, kupite vstopnice že v predprodaji v knjižnici Gorickar. Oglejte si v celjskih izložbah razstavljene slike.

— Č. Frischufcov dom na Okrešlju je ob sobotah popoldne ter ob nedeljah in praznikih ves dan odprt. Koobekov dom na Korosici pa je zaprt.

— Č. Prst mu je odrgalo. Ko je 28letni posestnik sin Franc Stražar iz Grajske vasi pri Gomilskem v sredo popravljal verigo pri vozu, ga je veriga zgrabila za desno roko in mu odrgala del kazalca. Stražarja so oddali v celjsko bolnico.

Z Jesenic

— Novi »Monte Carlo«. Jeseniška mestna občina in Kranjska ind. družba sta na svoje stroške zgradili nad novim sprehajališčem na parobku gore Mirce novo, lično, v planinskem slogu zgrajeno hišico, ki bo služila upokojenim delavcem in nameščenecem za družabno shajališče. Upokojeni so si doslej preganjali dolga v neki zaslini kolibi, ki so jo pred leti sami zgradili pod neko skalo v rebri nad osnovno šolo. Nova hišica, ki ima lepo verando, stoji nekoliko bolj sredi mesta v rebri nad Paarovim hotelom, odkoder je lep razgled po vsem reirju, daleč po deželi in v zgornjo savsko dolino. Občina in tovarna sta s tem činom pokazali veliko razumevanje za potrebe starih in zaslužnih mož, ki so pred več desetletji sodelovali pri polaganju temeljev velike železarske industrije.

Radioprogram

Sobota, 18. maja

7.00: Jutranji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). 12.00: Plošče. — 12.30: Poročila, objave. — 13.00: Napovedi. — 13.02: Plošče. — 14.00: Poročila. — 17.00: Otroška ura: Nastop otrok vodi gđc. Slavica Vencajcova. — 17.30: Drobiz za drobiz (plošče). — 17.50: Pregled sporeda. — 18.00: Za delopust igra radijski orkester. — 18.40: Samopomoč ob letalskih napadih (mž. Fr. Dolenc). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac. ura: 25-letnica Solunske dijaške čete (Milan Vukajlija — Bgd). — 19.40: Objave. — 20.00: Zunanje-politični pregled (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: »Ti preštantni kebrli« Pisan večer, ki ga izvajajo člani radijske igralne družine. — 22.00: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

Izvrstna MEDICA barva ustne in lica! Dobite jo v MEDARNI Ljubljana, Zidovska ulica 6

HIŠA V ZAGREBU v centru mesta tik Zrinjevca z 2 uličnima lokaloma, 14 stanovanj po 2 in 3 sobe, velik podrum, dvorišče, vhod za vozove, skladišča. — naprodaj. Cena din 2.500.000. — Vprašati pisarno Omčikus, Zagreb, Trg kralja Tomislava 19. 1330

RAZNO

PRED NAKUPOM OBUTVE si oglejte našo nedeljsko razstavo. Brajkovič živko, diplomirano čevljarstvo, Ljubljana, Igriška 3 (pri Drami). 1322

Oglašaj male oglase v Slovenski Narod kar so vsicenojši!

KLISEJE

ENO VEČERJNE JUGOGRAFIKA SVETRA NASIP 23

KOVACIJO Z OBRTJO in stanovanje ob glavni cesti poleg kolodvora oddam v najem. Andrej Skubic, Lanišče 31 — p. Skofljica. 1329

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

UGENKO za trgovino spec. moda in šport sprejemam. Hrana in stanovanja. Uličar Matko, Bled. 1319

BRIVSKI POMOČNIK dober delavec, po možnosti še mlad, dobi takoj mesto. Radić Avgust, brivec, Slov. Konjice. 1320

SLASČICARSKEGA POMOČNIKA samostojnega, mladega fanta za vsa dela sprejme takoj — slaščičarna v Wolfovi ulici — Ljubljana. 1332

†

Usoda je terjala svojo žrtev — našega dragega

ZDRAVIČA TONETA

mestnega uslužbenca v pokoju

Na zadnji poti ga spremimo v soboto 18. t. m. ob 1/3. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice.

Ohranili mu bomo svetel spomin.

LJUBLJANA, dne 17. maja 1940.

ZDRAVIČEVA MAMA in njegovi prijatelji

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

EVROPEJSKE VEŠE PRSTE TISKOVNE PREPROSTE IN NAJFIRMEJŠE

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

Zavoljo nje in zavoljo sebe je sprejela obdolžitev, v kateri je videla rešitev svojega dostojanstva. Sicer je bil pa pravkar nekdo potkal na vrata.

Prišla je gospodinja.

Dovolila si je priti, da bi opozorila gospoda Gregoira, da ji dolguje najemnino že za več tednov. Gospodične Gaelove ne bo več mogla imeti na stanovanju, če ...

— Jutri vam plačam zaostalo najemnino. Pustite nas pri miru! — je zaklical Gilbert ves blede od jeze, kajti videl je, kako porogljivo se je Bolivijec nasmešnil.

Bertrand je pa dejal še porogljivoje:

— Uredim vse to. Tako ne sme ostati. Zda se pa urno obleci, dušica, v restavracijo pojedmo obedovat. Kakor je bila blesta, tako je zdaj vsa zardela.

— Oblečem naj se? Saj vendar nimam ...

— Tudi to ti bo pristojalo, — jo je prekinil naglo princ, boji se novih očitkov.

91